

Politikk for åpen kildekode

Jørund Leknes, politisk rådgiver

4. oktober 2006

Politiske målsetninger (utdrag fra Soria Moria)

- Fornye og utvikle offentlig sektor ved økt brukermedvirkning, bedre samordning, serviceerklæringer, utvidete åpningstider og bedre tjenester på internett
- Videreføre arbeidet for døgnåpen forvaltning med tilgang til elektronisk informasjon og tjenester fra det offentlige basert på brukernes premisser
- Øke satsingen på ny universell utformet teknologi og gjennomføre en offensiv IKT-politikk i offentlig sektor
- Stimulere næringsutvikling og offentlig bruk av åpen programvare

Norge skal være en ledende kunnskaps- og IKT-nasjon!

Stortingsmelding om IKT-politikk

- Skal legges frem mot slutten av 2006
- Har fått innspill fra godt over 50 ulike miljøer (bl.a. akademia, offentlig forvaltning, organisasjoner og næringsliv)
- Programvarepolitikk vil være et viktig tema

Åpen kildekode – hvorfor satse?

- Alternativ og spennende innovasjonsprosess
- Kan ha positive effekter i forhold til læring, fordi mest mulig gjøres tilgjengelig
- Kan bidra til økt verdiskaping for norsk næringsliv
- Kan bidra positivt i forhold til utvikling i andre land

Åpen kildekode – status

- Bruken av åpen kildekode i offentlig sektor er allerede betydelig, særleg på regionalt og lokalt forvaltningsnivå
 - 58% av alle kommuner benytter åpen kildekode
 - Viktigste bruksområde er skolene
 - Også på kommunenes servere brukes ofte åpen kildekode
 - Tallene er høyest for de store kommunene
 - Så mange som 78% av fylkeskommunene bruker åpen kildekode
 - I statleg sektor er det 47% av etatene som benytter åpen kildekode

Stadig er det et stort potensiale for økt bruk av åpen kildekode!

(tall fra 2005, kilde: SSB)

Kompetanse er nøkkelen

- Både i og utenfor Norge påpekes kompetanse som en nøkkel til økt bruk av åpen kildekode
- Flere fasetter av kompetanse:
 - **Jus** (lisenshåndtering)
 - **Økonomi** (forretningsmodeller, lønnsomhetsvurderinger)
 - **Teknologi** (implementering, drift, brukerstøtte, videreutvikling)
 - **Arbeidsmåter** (samarbeidsformer, nettverk, belønningsmekanismer)
- Stadig fins eksempler på mindre vellykkede satsninger – Usikkerhet må møtes med kunnskap og veiledning

Tiltak for å øke kompetansen

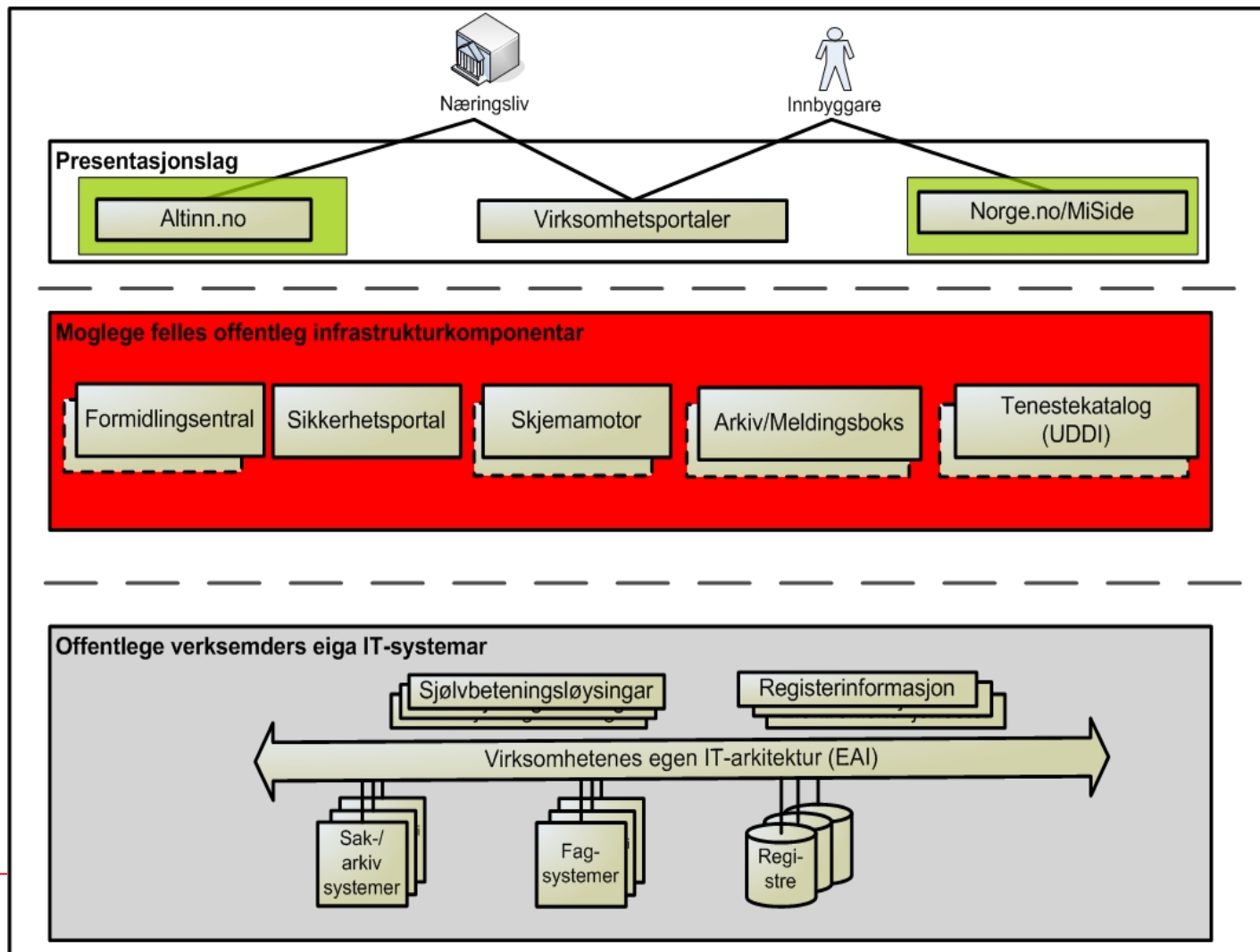
- FAD vurderer nå ulike tiltak. Blant annet er følgende akser relevante:
 - Innhenting og systematisering av erfaring som er gjort fra prosjekter i Norge
 - En veileder (dokument) som henvender seg til organisasjoner som vurderer åpen kildekode
 - Rådgivningskapasitet som kan stilles til rådighet for etater/kommuner som har behov for ekspertbistand
 - Bygge et kompetanse- og samarbeidsnettverk for læring og samarbeid på tvers av organisasjoner og prosjekter

Åpne standarder bidrar til å fremme åpen kildekode

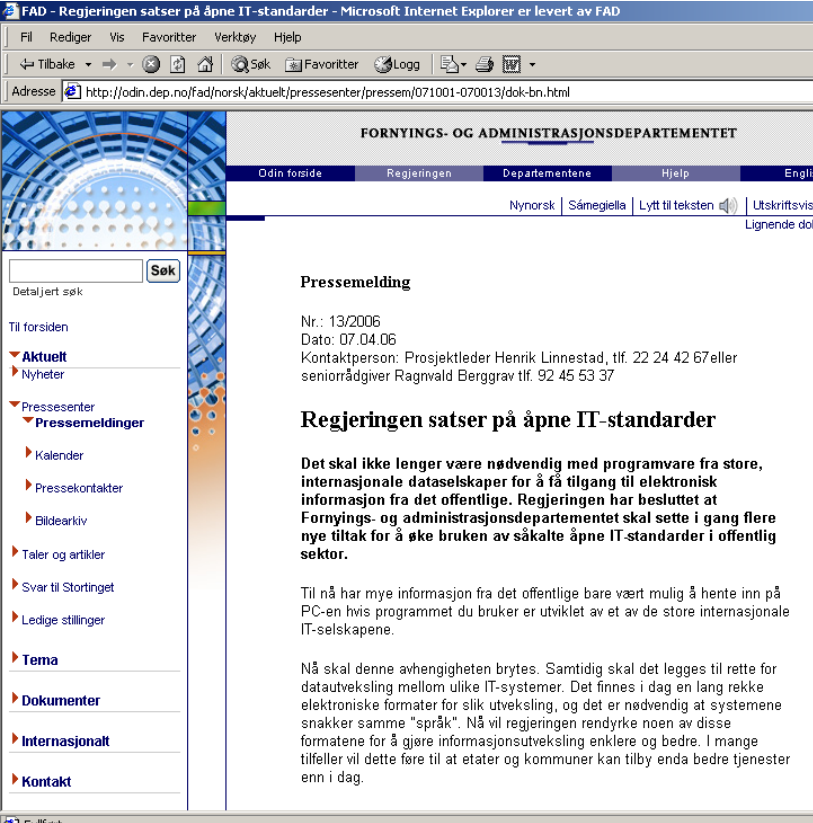
- Lik tilgang til offentlige tjenester uavhengig av hvilken plattform hver enkelt velger
- Effektiv samhandling *innen* og *med* offentlig sektor.
Interoperabilitet på flere nivåer:
 - Teknisk
 - Semantisk
 - Organisatorisk
- Reduksjon av leverandørbindinger, økt valgfrihet ved IT-anskaffelser
- Tilrettelegging for åpne systemarkitekturer og økt bruk av åpen kildekode

Åpne standarder på flere nivåer i IT-arkitekturene

FADs planlagte tiltak for åpne standarder er forankret i Regjeringen

1. Utarbeidet av en **referanse katalog** over forvaltningsstandarder
2. Etablert et **standardiseringsråd** og prosesser knyttet til et regime for åpne standarder i offentlig sektor
3. Eventuell nedfellelse av krav til bruk av åpne standarder i aktuelt **regelverk**

The screenshot shows a web browser window displaying a press release from the Norwegian Ministry of Innovation and Administration. The page title is "FAD - Regjeringen satser på åpne IT-standarder". The content includes the following text:

Pressemelding

Nr.: 13/2006
Dato: 07.04.06
Kontaktperson: Prosjektleder Henrik Linnestad, tlf. 22 24 42 67 eller seniorrådgiver Ragnvald Berggrav tlf. 92 45 53 37

Regjeringen satser på åpne IT-standarder

Det skal ikke lenger være nødvendig med programvare fra store, internasjonale dataselskaper for å få tilgang til elektronisk informasjon fra det offentlige. Regjeringen har besluttet at Fornyings- og administrasjonsdepartementet skal sette i gang flere nye tiltak for å øke bruken av såkalte åpne IT-standarder i offentlig sektor.

Til nå har mye informasjon fra det offentlige bare vært mulig å hente inn på PC-en hvis programmet du bruker er utviklet av et av de store internasjonale IT-selskapene.

Nå skal denne avhengigheten brytes. Samtidig skal det legges til rette for datautveksling mellom ulike IT-systemer. Det finnes i dag en lang rekke elektroniske formater for slik utveksling, og det er nødvendig at systemene snakker samme "språk". Nå vil regjeringen rendyrke noen av disse formatene for å gjøre informasjonsutveksling enklere og bedre. I mange tilfeller vil dette føre til at etater og kommuner kan tilby enda bedre tjenester enn i dag.

Pressemelding 7.4.06

Standardiseringsrådets sammensetning

- Arbeids- og velferdsetaten (NAV)
- Bergen kommune
- Brønnøysundregistrene
- Justis- og politidepartementet
- KITH
- KS
- Norge.no
- Norstella
- Oslo kommune
- Post- og teletilsynet
- Riksarkivet
- Skattedirektoratet
- Standard Norge
- Statens kartverk (leder)
- Statistisk sentralbyrå
- Toll- og avgiftsdirektoratet

Åpen beslutningsprosess for etablering av forvaltningsstandarder

